

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance
and Prevention Towards COVID-19 Among Junior High School Students
in Bang Soa Thong District, Samut Prakan Province
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อ
โรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ชุตินา	สร้อยนาค*	Chutima	Soynak*
กัลยา	มันล้วน**	Kanlaya	Munluan**
อัจฉรา	เดชขุน*	Adchara	Dejkun*
กันยา	สุวรรณศิริพันธ์*	Kanya	Suwankerekhun*

Abstract

Encouraging junior high school students to have awareness about COVID-19 will result in disease surveillance behavior and prevention of COVID-19 infection. This descriptive research had the following objectives: 1) study levels of awareness about COVID-19 and behavior for surveillance and prevention of infection and 2) study the relationship between awareness about COVID-19 with behaviors to monitor and prevent infection with COVID-19 among junior high school students. The sample group consisted of 166 junior high school students studying in schools in Bang Sao Thong District, Samut Prakan Province. The research tool consisted of three parts: 1) personal information 2) awareness about the occurrence of COVID-19, and 3) behavior to monitor and prevent the occurrence of COVID-19 infection. Content validity was checked by three experts, demonstrating acceptable values at .77, .72, and .87. Data were analyzed using descriptive statistics and Pearson's correlation coefficient statistics.

The results found that junior school students had awareness about COVID-19 and behavior for surveillance and prevention of the occurrence of COVID-19 infection at a moderate level. It was found that perceived susceptibility of COVID-19, perceived severity of COVID-19, perceived benefits of following measures to prevent COVID-19, and perceived barriers to following measures to prevent COVID-19 showed a statistically significant relationship with behavior to monitor and prevent against COVID-19 infection ($r = .345, .327, .393, \text{ and } .182$, respectively).

The results of this research can be used as basic information for teaching and learning in health education to help students learn about and realize the importance of health, enhancing their ability to practice health care and disease prevention effectively.

Keywords: Disease awareness; Disease surveillance and prevention behavior; COVID-19 disease; Junior high school students

* Nursing Instructor, Faculty of Nursing, Huachiew chalermprakiet University

** Corresponding author, Nursing Instructor, Faculty of Nursing, Rattana Bundit University;
e-mail: Kanlaya.munl@gmail.com

Received 16 February 2024; Revised 9 May 2024; Accepted 17 June 2024

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance and Prevention
Towards COVID-19 Among Junior High School Students
in Bang Soa Thong District Samut Prakan Province

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ

การส่งเสริมให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเฝ้าระวังโรคและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ได้ การวิจัยเชิงพรรณนาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 กับพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 166 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) การรับรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และ 3) พฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคโควิด-19 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้เท่ากับ .77, .72 และ .87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และสถิติ Pearson's correlation coefficient

ผลวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีการรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .345, .327, .393$ และ $.182$ ตามลำดับ)

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนในวิชาสุขศึกษา เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพ สามารถปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การรับรู้เกี่ยวกับโรค พฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันโรค โรคโควิด-19 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

* อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

** ผู้เขียนหลัก อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต e-mail: Kanlaya.munl@gmail.com

วันที่รับบทความ 16 กุมภาพันธ์ 2567 วันที่แก้ไขบทความ 9 พฤษภาคม 2567 วันที่ตอบรับบทความ 17 มิถุนายน 2567

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance and Prevention Towards COVID-19 Among Junior High School Students in Bang Soa Thong District Samut Prakan Province

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019) ได้ส่งผลกระทบต่อประชากรทั่วโลกเป็นจำนวนมาก โดยมีผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นในระยะเวลาที่รวดเร็ว องค์การอนามัยโลก (WHO) จึงประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคระบาดใหญ่ (Pandemic) ในวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563 (WHO, 2020) และในช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 หลังจากเชื้อไวรัสได้ลุกลามไปอย่างรวดเร็วทั่วโลก กระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทย ได้ประกาศให้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 และจากสถานการณ์การแพร่ระบาด ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2565 มีผู้ป่วยติดเชื้อสะสม จำนวน 1,904,603 คน ผู้ที่ได้รับการรักษาจนหายแล้ว จำนวน 1,741,244 คน กำลังรักษาในโรงพยาบาล จำนวน 49,711 คน และเสียชีวิตรายใหม่ จำนวน 128 คน (Department of disease control, 2022) และ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2566 มีผู้ป่วยรับการรักษาในโรงพยาบาลติดเชื้อสะสม จำนวน 38,457 ราย และเสียชีวิตสะสม จำนวน 848 ราย (Department of disease control, 2023)

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของประเทศไทยนั้น ได้ใช้มาตรการ “กึ่งปิดเมือง” (Semi-lockdown) และมาตรการรักษาระยะห่าง (Social Distancing) เพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 ซึ่งส่งผลต่อการปิดสถานที่สาธารณะ รวมทั้งโรงเรียน เพื่อหลีกเลี่ยงการรวมตัวกันของกลุ่มคนจำนวนมาก ทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน เนื่องจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถติดต่อผ่านทางการสัมผัสโดยตรงกับละอองของสารคัดหลั่งจากระบบทางเดินหายใจและน้ำลายของผู้ติดเชื้อ และสามารถแพร่เชื้อจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งได้ (Tittummo et al., 2020) นอกจากนี้โรงเรียนยังเป็นสถานที่ซึ่งมีนักเรียน ครู ผู้ดูแลนักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานจำนวนมากมาอยู่รวมกัน ทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของเชื้อโรคได้ง่าย

การติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 พบได้ในทุกกลุ่มอายุ จากข้อมูลของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พบว่า มีการติดเชื้อมากในกลุ่มวัยทำงานและกลุ่มคนที่มีอายุมากขึ้น ส่วนในกลุ่มผู้สูงอายุ นั้น หากได้รับการติดเชื้อจะมีโอกาสเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ 3 แต่มีโอกาสติดเชื่อน้อยกว่าในกลุ่มวัยอื่น ๆ (Department of disease control, 2023) ในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2565 นั้น พบว่า มีการติดเชื้อเพิ่มขึ้น ในเด็กอายุ 13-19 ปี ซึ่งอยู่ในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น มีอัตราการติดเชื้อมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ (Department of disease control, 2022) เนื่องจากเป็นวัยที่มีการชอบรวมกลุ่ม ต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนและสังคม ชอบความท้าทาย อยากรู้อยากลอง การคิดและการใช้เหตุผลยังเจริญเติบโตไม่สมบูรณ์ ทำให้วัยรุ่นตอนต้นมีการตัดสินใจบนพื้นฐานของอารมณ์และถูกชักจูงได้ง่าย พัฒนาการต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้วัยรุ่นตอนต้นมีแนวโน้มในการปฏิบัติพฤติกรรมเสี่ยงได้มากขึ้น (Klunklin, 2020) จึงอาจเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะนำเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ไปสู่ผู้สูงอายุ เด็กเล็ก และคนในครอบครัวได้

ในช่วงปี พ.ศ. 2565 สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มดีขึ้น มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เปิดเรียนรูปแบบ On site แล้วทั่วประเทศ โดยเน้นย้ำในการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัย 6-6-7 เพื่อลดความเสี่ยงในการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) 6 มาตรการหลัก (DMHT-RC) ได้แก่ เว้นระยะห่าง สวมหน้ากาก ล้างมือ คัดกรองวัดไข้ ลดการ

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance and Prevention Towards COVID-19 Among Junior High School Students in Bang Soa Thong District Samut Prakan Province

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

แออัด และทำความสะอาด 2) 6 มาตรการเสริม ได้แก่ ดูแลตนเอง ใช้ช้อนกลางส่วนตัว กินอาหารปรุงสุกใหม่ ลงทะเบียนเข้าออกโรงเรียน สำนวตรตรวจสอบและกักกันตัวเอง 3) 7 มาตรการเข้มสำหรับสถานศึกษา ได้แก่ 1) Thai Stop Covid plus (TSC+) และรายงานผลผ่าน MOE CPVVD อย่างต่อเนื่อง 2) Small Bubble ทำกิจกรรมแบบกลุ่มย่อย 3) อาหารตามหลักสุขาภิบาลและหลักโภชนาการ 4) อนามัยสิ่งแวดล้อม ทั้งอากาศ ความสะอาด น้ำ ขยะ 5) School Isolation มีแผนเผชิญเหตุและซักซ้อม 6) Seal Route ดูแลการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน 7) School Pass สำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษาได้รับวัคซีนจำนวนมากที่สุดอย่างน้อย 85% (The Government Public Relations Department, 2021).

ปัจจุบัน ยังไม่มีการค้นพบยารักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนั้นเป้าหมายหลักในการควบคุมโรค คือ การป้องกันไม่ให้ผู้ติดเชื้อแพร่เชื้อไปยังบุคคลอื่น รวมไปถึงการป้องกันตัวเองให้รอดพ้นจากเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน (Inthacharoen et al., 2021) ทั้งนี้โรคติดต่อเป็นโรคที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม หากประชาชนมีพฤติกรรมเฝ้าระวังและป้องกันโรคที่ดี จะช่วยลดอุบัติการณ์การเกิดโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถป้องกันตนเองจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปสู่บุคคลอื่นได้ ซึ่งก่อให้เกิดความรุนแรงของโรค ภาวะแทรกซ้อน หรือเสียชีวิต รวมไปถึงการมีมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาด เช่น การสั่งปิดกิจการ ร้านอาหาร โรงเรียน ตลอดจนการห้ามเดินทางข้ามจังหวัด ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจรายได้ และอาชีพ ตามมา (Khumsaen, 2022)

พฤติกรรมเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนทุกกลุ่มวัยนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเคร่งครัด จึงจะสามารถลดการระบาดของโรคลงได้ ดังนั้น พฤติกรรมเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 จะมีประสิทธิภาพมากหรือน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า กลุ่มพระสงฆ์ มีพฤติกรรมเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับมาก (Meenongwah et al., 2022)

ปัจจัยสำคัญ ที่มีผลต่อพฤติกรรมเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ ความเชื่อด้านสุขภาพ ซึ่งเป็นแนวคิดที่อธิบายถึงพฤติกรรมป้องกันโรคของบุคคล (Stretcher & Rosenstock, 1973) ประกอบด้วย การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ถึงประโยชน์ของการรักษา และป้องกันโรค การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมป้องกันโรค สิ่งชักนำให้เกิดการปฏิบัติ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากความเชื่อเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และช่วยให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่ในระยะยาว (Janthasri & Kensila, 2022)

จากการรวบรวมจากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ตัวแปรการรับรู้อุปสรรค การรับรู้ประโยชน์ การรับรู้ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคและการรับรู้ความรุนแรง สามารถอธิบายการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพได้ในเกือบทุกการศึกษา (Jaisupapt & Sirinual, 2024) สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาของ เอ็มอัชมา วัฒนบุรานนท์ และคณะ (Wattanaburanon et al., 2021) เรื่อง การรับรู้และพฤติกรรมป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.43$) และการศึกษาของ อนันต์ศักดิ์ จันทรศรี และ อุมพร เคนศิลา (Janthasri & Kensila, 2022) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้สูงอายุในชุมชน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้สูงอายุในชุมชนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อด้านสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .46$)

จากการสังเกตภายในโรงเรียนในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงสัปดาห์แรกของการเปิดเรียน โดยครูประจำชั้น ส่วนใหญ่พบว่า มีพฤติกรรมบางประการที่ยังไม่เหมาะสม เช่น มีนักเรียนละเลยการล้างมือ การใส่หน้ากากอนามัย และการเว้นระยะห่างทางสังคม ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากการมีความเชื่อด้านสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง จึงส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพตามมาตรการป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ไม่ถูกต้องเหมาะสมตามไปด้วย และในระยะยาวอาจทำให้นักเรียนมีโอกาสติดเชื้อมากขึ้น มีการแพร่กระจายเชื้ออย่างรุนแรงออกไปในวงกว้างทั้งในโรงเรียน ในครอบครัว และในชุมชนได้ เพื่อเป็นการป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ที่สามารถแพร่ระบาดจากโรงเรียนไปยังบ้าน ตลอดจนชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ เพราะฉะนั้นนักเรียนจึงต้องมีพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ที่ถูกต้องและเหมาะสม แต่ถ้าหากไม่ถูกต้องเหมาะสมจะส่งผลกระทบต่อนักเรียน ทำให้ต้องหยุดพักการเรียน ไม่สามารถเรียนได้ตามกำหนดเวลา และหากมีอาการรุนแรงอาจส่งผลต่อชีวิตได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงาน และการแก้ไขปัญหาในการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

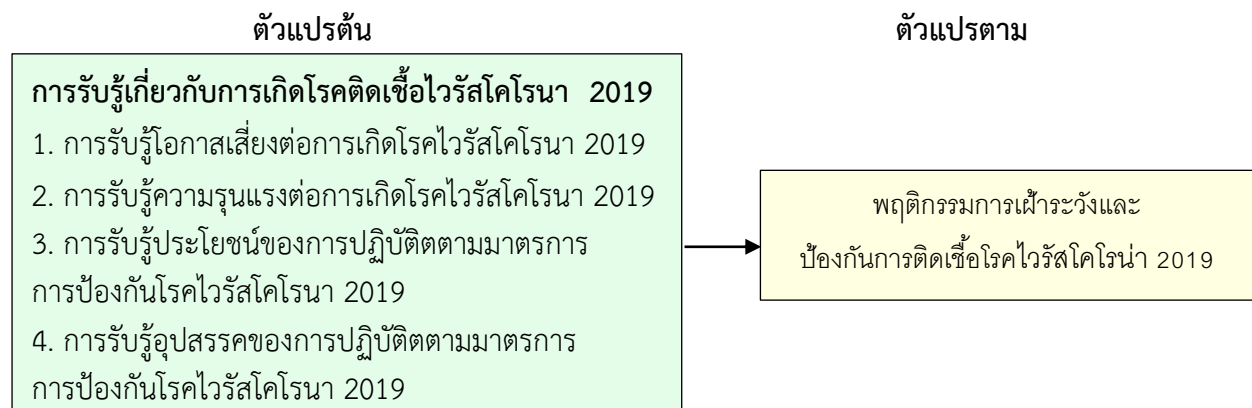
1. เพื่อศึกษาการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ประยุกต์จากแนวคิดความเชื่อด้านสุขภาพ โดยใช้กรอบแนวคิดของ สเตรทเชอร์ และ โรเซนสต็อก (Stretcher & Rosenstock, 1973) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลจะปฏิบัติพฤติกรรมเพื่อป้องกันโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับความเชื่อของบุคคลที่เชื่อว่าปฏิบัติแล้วจะเกิดผลดีกับตนเอง ทำให้มีความยินดีในการปฏิบัติ การให้ข้อมูลอาจได้ผลไม่เต็มที่ หากไม่คำนึงถึงความเชื่อของผู้ปฏิบัติ ความเชื่อเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และช่วยให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่ในระยะยาว ประกอบด้วย การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 จะเป็นตัวผลักดันให้เกิดการเลือกปฏิบัติพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 และดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance and Prevention
Towards COVID-19 Among Junior High School Students
in Bang Soa Thong District Samut Prakan Province
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอายุ 13-15 ปี ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 14 โรงเรียน นักเรียนทั้งหมด จำนวน 610 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอายุ 13-15 ปี ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีการกำหนดสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา อายุ 13-15 ปี ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ สามารถใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนได้ และยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จำนวน 166 คน

คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G * power version 3.10 (Faul et al., 2009) เลือกใช้ Statistic Test - Correlation Bivariate Normal Mode! กำหนดนัยสำคัญ (O) .05 อำนาจทดสอบ (Power of analysis) = 0.08 ขนาดอิทธิพลขนาดกลาง (Medium Effect Size) = 0.3 (Cohen, 1988) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 138 คน และเพิ่มร้อยละ 20 เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างหรือข้อมูลที่มีการสูญหายได้เท่ากับ 166 คน โดยมีการกำหนดสมบัติกลุ่มตัวอย่าง มีคุณสมบัติ ดังนี้ เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา อายุ 13-15 ปี ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ สามารถใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนได้ และยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำนวน 6 โรงเรียน จำแนกตามโรงเรียน ภายในมีลักษณะตัวแปรต้นคล้ายคลึงกันซึ่งคือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ภายนอกมีลักษณะตัวแปรต้นที่แตกต่างกัน คือ เพศ และคณะวิชา โดยมีคำนวณสัดส่วนในการสุ่ม ดังนี้

$$n = \frac{n}{N} \times 100$$

แทนค่า $= \frac{166}{610} \times 100 = 27.21$ ปัดเศษลง เท่ากับ 27

ดังนั้น จะได้สัดส่วน ร้อยละ 27 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการในแต่ละโรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
โรงเรียนที่ 1	35	10
โรงเรียนที่ 2	135	36
โรงเรียนที่ 3	97	26
โรงเรียนที่ 4	72	20
โรงเรียนที่ 5	159	44
โรงเรียนที่ 6	112	30
รวม	610	166

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ กำลังเรียนอยู่ชั้น และแหล่งที่มาของข้อมูลเรื่องโรคโควิด 2019 จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแนวคิดความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model) (Stretcher & Rosenstock, 1973) และแบบสอบถามของ วัคณัฐ วีระจร และคณะ (Weerakhachon et al., 2020) โดยผู้วิจัยนำมาดัดแปลงให้มีความเหมาะสมกับแนวคิดและทฤษฎี ประกอบด้วย การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 10 ข้อ การแปลผลช่วงของค่าเฉลี่ยคะแนนในส่วนของคำตอบที่เป็นตัวเลขการกำหนดระดับการรับรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใช้เกณฑ์ (Khazanie, 1996) ดังนี้

คะแนน	10.00 – 23.33	ระดับน้อย
คะแนน	23.34 – 36.67	ระดับปานกลาง
คะแนน	36.68 – 50.00	ระดับมาก

การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 7 ข้อ การแปลผลช่วงของค่าเฉลี่ยคะแนนในส่วนของคำตอบที่เป็นตัวเลขการกำหนดระดับการรับรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใช้เกณฑ์ (Khazanie, 1996) ดังนี้

คะแนน	7.00 – 16.33	ระดับน้อย
คะแนน	16.34 – 25.67	ระดับปานกลาง
คะแนน	25.68 – 35.00	ระดับมาก

การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 7 ข้อ การแปลผลช่วงของค่าเฉลี่ยคะแนนในส่วนของคำตอบที่เป็นตัวเลขการกำหนดระดับการรับรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใช้เกณฑ์ (Khazanie, 1996) ดังนี้

คะแนน	7.00 – 16.33	ระดับน้อย
คะแนน	16.34 – 25.67	ระดับปานกลาง
คะแนน	25.68 – 35.00	ระดับมาก

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance and Prevention Towards COVID-19 Among Junior High School Students in Bang Soa Thong District Samut Prakan Province

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 6 ข้อ การแปลผลช่วงของค่าเฉลี่ยคะแนนในส่วนของการตอบที่เป็นตัวเลขการกำหนดระดับการรับรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใช้เกณฑ์ (Khazanie, 1996) ดังนี้

คะแนน	6.00 – 16.00	ระดับน้อย
คะแนน	16.01 – 26.01	ระดับปานกลาง
คะแนน	26.02 – 30.00	ระดับมาก

รวมทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ เป็นข้อคำถามเชิงบวกทั้งหมด มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 เห็นด้วย 3 ไม่แน่ใจ 2 ไม่เห็นด้วย 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การแปลผลช่วงของค่าเฉลี่ยคะแนนในส่วนของการตอบที่เป็นตัวเลขการกำหนดระดับการรับรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใช้เกณฑ์ (Khazanie, 1996) ดังนี้

คะแนน	30.00 – 70.00	ระดับน้อย
คะแนน	71.01 – 141.01	ระดับปานกลาง
คะแนน	142.02 – 150.00	ระดับมาก

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแนวคิดความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model) (Stretcher & Rosenstock, 1973) และแบบสอบถามของ ภคณัฐ วีระจร และคณะ (Weerakhachon et al., 2020) โดยผู้วิจัยนำมาดัดแปลงให้มีความเหมาะสมกับแนวคิดและทฤษฎี จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกทุกข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ 4 ปฏิบัติเป็นประจำ 3 ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ 2 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 1 ไม่ปฏิบัติเลย

การแปลผลช่วงของค่าเฉลี่ยคะแนนในส่วนของการตอบที่เป็นตัวเลขการกำหนดระดับการรับรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคโควิด-19 ใช้เกณฑ์ ดังนี้ (Khazanie, 1996)

คะแนน	10.00 – 20.00	ระดับต่ำ
คะแนน	20.01 – 31.01	ระดับปานกลาง
คะแนน	31.02 – 40.00	ระดับสูง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบด้วย 1) การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 2) การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 3) การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 และ 4) การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน หลังจากผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือแล้ว ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) ดังนี้ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 1 การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ .67 การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 1 และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ .67

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีคุณลักษณะที่ใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน ที่โรงเรียนวัดสลุด และนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยหาค่า Cronbach's alpha coefficient ได้ค่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ .77 การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ .72 การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ .87 และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ .86

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ ได้ผ่านการพิจารณาและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตามเลขที่เอกสารรับรองโครงการการวิจัย HCU-EC1360/2566 จากนั้นผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง โดยแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้กลุ่มตัวอย่างทราบพร้อมทั้งชี้แจงกับกลุ่มตัวอย่างว่า ในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ และยังต้องได้รับการอนุญาตจากผู้ปกครองให้เข้าร่วมการวิจัย จึงให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง และให้เซ็นใบยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย และแจ้งให้ทราบว่า ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างถือเป็นความลับ และในการรวบรวมข้อมูล ไม่ระบุชื่อ หรือที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำไปใช้ประโยชน์ในทางวิชาการเท่านั้น ส่วนผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม และข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 3 เดือน ภายหลังจากที่ผลการวิจัยได้รับการเผยแพร่แล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ภายหลังจากได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เสนอต่อผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย ตลอดจนขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

2. ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงรายละเอียดการวิจัย พร้อมอธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบออนไลน์ โดยใช้ Google form โดยข้อมูลที่ได้จะไม่ใช้ชื่อนามสกุลจริงในการกรอกข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ และก่อนทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะอธิบายและทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย และกลุ่มตัวอย่างต้องได้รับการอนุญาตจากผู้ปกครอง จึงลงนามในหนังสือยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ Pearson correlation coefficient

ผลการวิจัย

1. ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา อายุ 13-15 ปี ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 166 คน มีอายุ 13 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 54.80 รองลงมา อายุ 14 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 เป็นเพศหญิง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 64 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

คิดเป็นร้อยละ 38.60 และรับข่าวสารทางโทรทัศน์ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 58.4 รองลงมา จากคน
ในครอบครัวและญาติ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9

2. ระดับการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าเฉลี่ยคะแนน 40.53 (SD = 4.53) ซึ่งอยู่ในระดับมาก การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าเฉลี่ยคะแนน 27.59 (SD = 3.71) อยู่ในระดับมาก การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าเฉลี่ยคะแนน 28.24 (SD = 3.99) อยู่ในระดับมาก การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าเฉลี่ยคะแนน 20.20 (SD = 5.07) อยู่ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 29.10 (SD = 5.85) อยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 19 และพฤติกรรม
การเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขต
อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ (n = 166)

ตัวแปร	M	SD	Level
การรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019			
การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019	40.53	4.53	มาก
การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019	27.59	3.71	มาก
การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019	28.24	3.99	มาก
การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019	20.20	5.07	ปานกลาง
พฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019	29.10	5.85	ปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิด
ไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการ
รับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
การเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .34, .32, .39$ และ $.18$
ตามลำดับ) ดังตารางที่ 3

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance and Prevention Towards COVID-19 Among Junior High School Students in Bang Soa Thong District Samut Prakan Province

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปร	r	p-value
การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019	.345*	<.001
การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019	.327*	<.001
การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019	.393*	<.001
การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019	.182*	<.010

* p-value < .01

การอภิปรายผล

1. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับมาก และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติพฤติกรรมการเฝ้าระวัง และป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ตามแนวคิดของแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ซึ่งบุคคลที่มีการรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค จะเห็นความสำคัญของการมีสุขภาพดี จึงให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการการเฝ้าระวังโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการรับรู้ความรุนแรงของโรคที่มีต่อร่างกาย ถ้าป่วยอาจเป็นอันตราย ใช้เวลานานในการรักษา ถ้าเกิดภาวะแทรกซ้อน อาจถึงแก่ชีวิตได้ จึงทำให้ปฏิบัติพฤติกรรมการเฝ้าระวังโรค สอดคล้องกับการศึกษาของ วัลญา รักปาน และคณะ (Rakpan et al., 2022) พบว่า นักศึกษามีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ อยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้จากการศึกษาของ กาญจนา ปัญญาธร และคณะ (Panyathorn et al., 2022) พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุข มีความเชื่อด้านสุขภาพ อยู่ในระดับมาก

2. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุเกิดจากการที่ครูประจำชั้นได้ทำการสังเกตภายในโรงเรียน ในช่วงสัปดาห์แรกของการเปิดเรียน ส่วนใหญ่พบว่า มีพฤติกรรมบางประการที่ยังไม่เหมาะสม เช่น มีนักเรียนละเลยการล้างมือ การใส่หน้ากากอนามัย และการเว้นระยะห่างทางสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของ วิชัย เทียนถาวร และ ณรงค์ ใจเที่ยง (Thianthavor & Chitiang, 2022) ที่พบว่า กลุ่มวัยเรียนในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับปานกลาง และการศึกษาของ ดาวรุ่ง เยาวกุล และคณะ (Yaowakul et al., 2022) ที่ทำการศึกษา ความรอบรู้ด้านสุขภาพต่อพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตสุขภาพที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ในระดับปานกลาง

3. การทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดโรคไวรัสโคโรนา 2019 การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance and Prevention Towards COVID-19 Among Junior High School Students in Bang Soa Thong District Samut Prakan Province

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการศึกษาครั้งนี้ อธิบายได้ว่า หากกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 ในแต่ละด้านอยู่ในระดับสูง จะส่งผลให้พฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 สูงตามไปด้วย สะท้อนให้เห็นว่า การรับรู้ของบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเฝ้าระวังและการป้องกันโรค สอดคล้องกับแนวคิดของความเชื่อด้านสุขภาพของ สเตรทเซอร์ และ โรเซนสต็อก (Stretcher & Rosenstock, 1973) ที่อธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล บุคคลต้องมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติตามขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อการเปลี่ยนแปลงสุขภาพของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้สุขภาพซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพ สามารถปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การศึกษาของ พิชญาวดี โจสุภาพ และ สุทธิชัย ศิรินวนล (Jaisupap & Sirinual, 2024) ยังพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 และจากการศึกษาของ วัลญา รักปาน และ คณะ (Rakpan et al., 2022) ที่พบว่า นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนในวิชาสุขศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพ สามารถปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ผู้ปกครองของนักเรียนในการดูแลสุขภาพและการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคโควิด-19

References

- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. Lawrence Erlbaum Associates.
- Department of disease control. (2022). *Situation of people infected with COVID-19*.
<https://public.tableau.com/views/SATCOVIDDashboard/1-dash-tiles?:showVizHome=no>
- Department of disease control. (2023). *Summary of COVID totals in 2023*. <https://www.prachachat.net/general/news-1470494>
- Faul, F., Erdfelder, E., Buchner, A., & Lang, A. G. (2009). Statistical power analyses using G*Power 3.1: Tests for correlation and regression analyses. *Behavior Research Methods*, 41(4), 1149-1160.
- Inthacharoen, A., Kanchanapoom, K., Tansakul, K., & Pattapat. S. (2021). Factors influencing preventive behavior towards coronavirus disease 2019 among people in Khohong Town Municipality Songkhla Province. *Journal of Council of Community Public Health*, 3(2), 19-30. (in Thai)

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance and Prevention
Towards COVID-19 Among Junior High School Students
in Bang Soa Thong District Samut Prakan Province
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

- Janthasri, A., & Kensila, U. (2022). The relationship between health belief and coronavirus disease – 2019 preventive behavior among older adults in community. *Kuakarun Journal of Nursing*, 29(1), 1-13. (in Thai)
- Jaisupap, P., & Sirinual, S. (2024). Health belief model and preventive behaviors for coronavirus disease-2019 among secondary school students at Wiangsa District, Nan Province. *Academic Journal of Community Public Health*, 10(1), 94-104. (in Thai)
- Khazanie, R. (1996). *Statistics in a world of application* (4th ed.). Harper Collin College Publishers.
- Khumsaen, N. (2022). Knowledge, attitudes, and preventive behaviors of COVID-19 among people living in Amphoe U-thong, Suphanburi Province. *Journal of Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province*, 4(1), 33-48. (in Thai)
- Klunklin, P. (2020). *Nursing for children and adolescents*. Smart Coating and Services.
- Meenongwah, J., Promwong, W., Siriwatthano, S., Tabaselo, S., & Kosonwiharakol, S. (2022). Health belief model and disease prevention behaviors on coronavirus disease (Covid-19) among monks in Ubon Ratchani Province. *Journal of MCU Ubon Review*, 7(1), 817-832. (in Thai)
- Panyathorn, K., Sapsirisopa, K., Sriboonpimsuay, W., Tanglakmankhong, K., & Srisuwan, P. (2022). Knowledge, health beliefs and preventing behaviors of COVID-19 among village health volunteers in Cheangpin Sub-district, Mueang District, Udonthani Province. *Udonthani Hospital Medical Journal*, 30(1), 1-11. (in Thai)
- Rakpan, W., Khongkaew, S., Kassarat, A., Promjaruen, S., & Sookkull, K. (2022, 7-8th August). *Health belief model in COVID-19 preventive behaviors among students in Surat Thani Province Rajabhat University*. 14th National Academic Conference, Nakhon Pathom Rajabhat University. (in Thai)
- Stretcher, V. J., & Rosenstock, I. M. (1973). The health belief model. In K. Glanz, F. M. Lewis, & B. K. Rimer (Eds.), *Health behavior and health education: Theory, research, and practice*. pp. 31-43. Jossey-Bass.
- The Government Public Relations Department. (2021). *Remind educational institutions to use measures 6-6-7, emphasizing that students must learn as safely as possible*. <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/33/iid/65560>
- Thianthavor, V., & Chitiang, N. (2022). Relationship between health literacy and behaviors to prevent COVID-19 among university students. *Thai Journal of Public Health and Health Sciences*, 4(2), 126-137. (in Thai)
-

The Relationship Between the Perception and the Behavior of Surveillance and Prevention Towards COVID-19 Among Junior High School Students in Bang Soa Thong District Samut Prakan Province

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และพฤติกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

- Tittummo, S., Sukchoto, T., & Tainchang, W. (2020). Student support and teaching and learning in the Covid-19 situation. *Journal of Graduate Review Nakhon Sawan Buddhist College*, 8(2): Vesakha Puja, 143-154. (in Thai)
- Wattanaburanon, A., Sirichote, M., Piyaaramwong, P., & Sattayathewa, S. (2021). Perceptions and preventive behaviors of the covid-19 among high school students in Bangkok, Thailand. *Journal of Liberal Arts, Maejo University*, 9(1), 36-49. (in Thai)
- Weerakhachon, P., Kwanpichit, C., Nawsuwan, K., & Singweratham, N. (2020). Perception and preventive behaviors on the coronavirus disease-2019 (covid-19) among personnel in medical operations at southern border provinces medical center. *Thai Journal of Public Health and Health Sciences*, 3(3), 106-117. (in Thai)
- WHO. (2020). *Archived: WHO timeline - COVID-19*. <https://www.who.int/news-room/detail/27-04-2020-who-timeline---covid-19>
- Yaowakul, D. Abdullakasim, P., & Maharachpong, N. (2022). Health literacy on coronavirus disease 2019 prevention behaviors of village health volunteers in region6 health provider. *Research and Development Health System Journal*, 15(1), 257-272. (in Thai)